

2de bach PSW

Mediarecht

Lesnotities



quickprinter
Koningstraat 13
2000 Antwerpen
www.quickprinter.be

Nieuw!!!

Online samenvattingen kopen via

www.quickprintershop.be

Like us on Facebook!



www.facebook.com/quickprintershop

MEDIARECHT 2014 - 2015

INHOUD

Afspraken en examen	4
Inleiding	4
Aard van rechtsregels.....	5
Rechtsregels	5
Historische terugblik	7
De grondwet.....	8
Art. 19 GW	8
Art. 25 GW	8
Art. 150 GW.....	11
Internationaal recht	12
ART. 10 EVRM.....	12
Sunday Times zaak	14
Bergens Tidende Norway.....	15
Feiten en waardeoordelen	17
The chilling effect.....	18
Grondslagen	18
Individuele waardigheid van elke persoon	18
De democratische staatsorganisatie	19
De rechtsstaat.....	20
Conclusie.....	20
Auteursrecht	21
Morele of extra patrimoniale auteursrechten	23
Vermogens- of patrimoniale rechten	23
Complexe auteurswerken.....	24
Citaatrecht.....	24
Volgrecht.....	25
Nevenrechten.....	25
Conclusie.....	25
Journalistieke deontologie	25
Code van de Raad voor Journalistiek	26
Waarheidsgetrouwheid	26
Onafhankelijk informeren.....	27
Fair play.....	28
Respect privéleven en menselijke waardigheid	28

Bronvermelding.....	29
Bronnengeheim.....	29
Rechtzetting en wederwoord.....	30
Persoonlijksrechten en bescherming van het privéleven.....	30
Bescherming privéleven.....	30
Eer en goede naam.....	32
Goede zeden	32
Racisme en xenofobie.....	33
E-delicten.....	33
Rechtsmiddelen	33
Strafrechtelijke aansprakelijkheid.....	34
Burgerrechtelijke aansprakelijkheid	34
Recht van antwoord.....	36
Verplichte lectuur	37

AFSPRAKEN EN EXAMEN

Vragen: leo.neels@telenet.be, niet op het UA adres.

Verplichte en aangeraden lectuur kan u vinden op BB.

“Het is niet de bedoeling dat u jurist zal worden”

Bachelor rechten andere vragen. Zeer actualiteitsgebonden. Elke les mogelijkheid om te openen met nieuws uit de actualiteit, mediagebonden.

Lesmateriaal: slides die de stof structureren u mag die meenemen op het examen maar u mag er NIETS op schrijven. Code van Raad voor de Journalistiek kan u wel gebruiken: deontologische code die kan u online vinden.

Het is schriftelijk examen. Altijd een examenvraag van een art. 10 EVRM arrest!!! Wat zegt het hof, bespreek dit en geef uw mening. Geen codex meenemen naar het examen.

INLEIDING

Rechtsregels zijn er, zijn vast en ingenieurs wachten niet op wetgevers. Zij doen hun ding, stellen voor en produceren. Technologie verandert de spelregels. Regels veranderen moeizaam en heel traag.

België 1920: eerste radio-uitzendingen, ingenieurs hebben dit bedacht en begonnen dit te produceren. Er was slechts een kleine markt voor radiotoestellen: er waren geen programma's. De fabrikanten zijn ook hun uitzendingen gaan maken en creëerden zo hun markt. De eerste radio's waren private radio's om de markt op gang te brengen. De eerste radiowetgeving is van 1930 zij richt het Nationaal instituut voor radio-omroep op en zij maakte alle radiostations onwettig. Alle Belgische ethergolven werden monopolie van de staat het idee van de vrije radio verdwijnt. Sindsdien hebben wij steeds zo'n monopolie gehad. Spanning tussen wat technologisch kan en de regels. De regels lopen achter, logisch want je kan geen wet maken voor de radio er was, je wist nog niet dat het binnenkort zou bestaan. 7 februari 1831: België was een unitaire staat, nu zijn wij een federale staat. Dit gebeurt niet vaak.

Soms is het positief dat regels achterlopen. Regels van 1831 bestaan vandaag nog en zijn nog steeds heel bruikbaar. In de Belgische grondwet staan drie bepalingen die we uitvoerig zullen analyseren die nauwelijks gewijzigd zijn: essentieel grondwettelijk kader in mediarecht 2014, dat kader is nog steeds goed.

We kunnen binnen het mediarecht kijken naar instellingen (boekhandelaar, radiostation, distributeur, theater,... allemaal communicaties. We gaan ook kijken naar regels van communicatie. Fundamentele vrijheden en rechten van de mens, hebt u die altijd en overal?

“Is juridisch in de samenleving alles toegelaten wat niet verboden is” of “is juridisch alles verboden wat niet is toegelaten?” We zitten in een samenleving omgeven met regels, in elke samenleving andere regels, in de sportclub, thuis, op school,... Dit geeft aanleiding tot conflicten. Moeilijkheid vrijheid van meningsuiting: expressievrijheid ieder heeft een eigen waardensysteem, een andere opvatting. U kunt geen expressievrijheid oplossen als u steeds vertrekt van uw gelijk. Dan kiest u: ofwel rechtdoor (autoritaire optie) of u zegt interessant ik

wil luisteren naar wat u mij te vertellen heeft en proberen overtuigen en argumenteren misschien eindigen we samen iets slimmer (expressievrijheid).

In het recht is niet alles juist, vaak zijn er conflicterende belangen en dan is het niet duidelijk, wat is nu juist. Regels hebben een interpretatief kader. Verstandhouding: van iedereen wordt verantwoordelijkheid verwacht en dat hij zich naar de regels gedraagt. Onweerlegbaar vermoeden om zelf voor uw handelingen aansprakelijk te zijn, u wordt geacht alle rechtsregels te kennen die betrekking hebben op de activiteiten die u onderneemt. U kan zich nooit in het recht beroepen op onwetendheid. Dit is geen geldig verweer. Dit beginsel heeft te maken met verantwoordelijkheid. Rechters spreken recht, in laatste aanleg is dit de juridische waarheid, alle rechtsmiddelen zijn uitgeput (=kracht van gewijsde).

Ethische of deontologische codes komen tot stand in een beroepsgroep en zijn niet juridisch afdwingbaar. Rechtsregels komen tot stand in het parlement en zijn bindend en afdwingbaar. De rechter kan zich wel afvragen bij het beslechten van een geschil of u uw vak hebt gerespecteerd in de deontologische code (art. 1382 BW). Hij zal dit mee in overweging nemen naast de rechtsregel.

AARD VAN RECHTSREGELS

Recht bestaat uit:

- Rechtsregels
- Soft law
- Deontologie

RECHTSREGELS

1. Inter-/Supra-nationaal: primauteit.
2. Nationaal: "hiërarchie van normen"
 - Grondwet
 - Federale wetgeving
3. Gemeenschappen/Gewesten: omroep-bevoegdheid
4. Lokaal

Rechtsregels hebben een hiërarchie, een bepaalde logische opbouw waardoor een hogere rechtsregel voorrang heeft op een lagere. Deze regel hebben we nodig wanneer regels elkaar tegenspreken. Lagere norm moet in overeenstemming zijn met de hogere. Dit is de nationale hiërarchie.